

Λογογραφική έκπομπή τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Ποντιακῶν Σωματείων

Ἑκπομπή 37 (3-10-1974)

. Σ Η Μ Α

Ἀκοῦτε τὴν λογογραφικὴν έκπομπὴν τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Ποντιακῶν Σωματείων - Ποντιακὴ Ἠχώ - ποῦ γράφει καὶ ἐπιμελεῖται ὁ Στάθης Εὐσταθιάδης.-

. τὸ σῆμα σβῆνει

Ἡ ἐκπομπὴ εἰς ἕνα ἐκλεκτὸ ποντιακὸ δημοτικὸ τραγούδι θὰ ἀρχίσῃ ἡ σημερινὴ μας έκπομπή. Μέσα στοὺς στίχους τοῦ προβάλλει ἡ ζωὴ μὲ τὶς δυσκολίες καὶ τὶς ὀμορφιὰς τῆς. Ὅμως, προσφιλοῦρίζεται καὶ τὸ δράμα τῶν γηρατειῶν μὲ τὸ πο συγχιλονιστικὸ.

Γιὰ τὴν κατάκτηση ὁποιοῦδήποτε ἰδανικοῦ χρειάζεται πάντοτε ἕνα ξεκίνημα, μιὰ γενναία ἀπόφαση. Καὶ στοχάζονται ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ποῦ θέλουν νὰ γίνουν εὐγενεῖς ἀγωνισταί. Καὶ οἱ γέροι καὶ οἱ νέοι δραματίζονται, ἔχουν ὄνειρα, ποῦ κάποτε ἀργοῦν νὰ πραγματοποιηθοῦν.

Ἄετοὺς ὀνομάζει ἡ ποντιακὴ μοῦσα τρεῖς εὐγενεῖς ἀγωνιστάς, ἀνάμεσα στοὺς ὀποίους καὶ ἕνας γέροντας. Ξεκινοῦν καὶ οἱ τρεῖς μαζί, ὑπερήφανοι καὶ γενναῖοι.

Τρεῖς ἄετοι, τρεῖς ἄετοι κι' οἱ τρεῖς γαῖτανοφρύδοι,
ἐπέραν τὴν στράταν-στρατὶν κι' ἐχπάστανε νὰ πάγνε.

Προχωροῦν οἱ τρεῖς ἀγωνισταί γιὰ τὴν ἐκπλήρωση ὠραίων σκοπῶν. Κατὰ τὴν πορεία τους συναντοῦν ἐμπόδια...

Εἷνας ἐπαρσμέθυξεν κι' ἐρροῦξεν κι' ἐκοιμέθεν,
ἄλλος ἐπαραστράτεσεν κι' ἐσιάσεφεν κι' ἐπέμνεν,
ὁ τρίτον ἑπαρξέρασεν κι' ἐτσακοφτερουλίεν.

Ὁ πρῶτος μέθυσε. Ὁ δεῦτερος ἔχασε τὸ δρόμο. Ὁ τρίτος - ἀλλοίμονο : - ἦταν γέροντας κι' ἐμεινε κατὰ-μέσῃς τοῦ δρόμου. Ποῖόν νὰ συμπονέσῃ κανεὶς περισσότερο;

Μὴ κλαίτ' ἄτον π' ἐμέθυξεν, ἀπομεθύν' καὶ σκοῦται,
μὴ κλαίτ' ἄτον π' ἐσιάσεφεν, κατερωτᾷ καὶ πάει.
Κλάφτ' ἄτον ποῦ ἐγέρασεν κι' ἐτσακοφτερουλίεν. . . .

Ἐκεῖνος ποῦ μέθυσε, θὰ συνέλθῃ καὶ θὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν πορεία του. Κι' αὐτός ποῦ ἔχασε τὸ δρόμο κι' ἐσάστισε, θὰ βρῇ κάποιον νὰ ρωτήσῃ καὶ θὰ συνεχίσῃ τὸν ἀγῶνα του. Ὅμως, ὁ τρίτος ἀπὸ τὴν συντροφιά, ποῦ γέραςε καὶ ἔσπασαν τὰ φτερά του, αὐτός πιά δέν ἔχει ἐλπίδα.

Κλέφτ'άτον πού έγέρασεν κι'έτσακοφτερουλίεν.

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Συνεχίζομε τό πρόγραμμά μας μέ όλοτιχα τής ξενητειάς.

. ΛΥΤ - ΤΡΑΓ

Και τώρα τό ανέκδοτό μας. Παρουσιάζει μέ τρόπο σατιρικό τή μοίρα του άνθρώπου εκείνου, πού είναι απόλυτα άγγιστρωμένος στό μόχθο και όέν βρίσκει ποτέ εύκαιρία νά διασκειδάση και νά χαρή όπως όλοι οι άλλοι άνθρωποι. Ίσως στό βάθος περιγράφει τό ανέκδοτο τό δράμα ώρισμένων ανθρώπων, πού όέν μπορούν νά πάρουν άναπνοή από τίς πολλές ύποχρεώσεις, πού έχουν. Στο ανέκδοτο χρησιμοποιούνται συμβολικά τά ζώα, πού είχαν γάμο και μεταξύ των καλεσμένων ήταν και ό κατακουρασμένος γάϊδαρος.

- Είχαν χαράν τά ζά. Κάποιον ζών επάντρεφεν. Ελάλεσαν όλια τά ζά, νά πάν σήν χαράν. Τ'άλογον, τό βοϋδ', τόν σκύλον κλπ. Ελάλεσαν και τόν γάϊδαρον. Εκεϊνος καινούρια έρθεν άσή δουλείαν και νεγκασμένος έπτεκεν απέσ'σήν αύλήν.

Κούζνε σή χαράν - είπαν τόν γάϊδαρον. Χάητε, φά-πία κι'έσού πά.

Ό γάϊδαρον έτέρεσεν όλόερα. Εράεφεν τό σεμέρν'άτ.

"Αφς τό σεμέρ'- είπαν άτον. Ατώρα χαράν έχομε. Τό σεμέρ'παίρτ'ς άτο όνταν πάς σήν δουλείαν.

Ό γάϊδαρον ένεστέναξεν, έφορτώθεν τό σεμέρν'άτ και σίτια έχπάστεν νά πάη, λέει....

- "Ας έκούζαν έμε σήν χαράν. Εγώ εκεϊ πά μέ τό σεμέρ'θά πάω. "Ας έν χαράν. Εγώ έξέρω, εκεϊ πά για ζύλα θά έφταν'έμε και κουβαλώ, για νερόν.

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

*Ακολλουθοϋν σκιποί και τραγούδια από διάφορες περιοχές του Πόντου.

(4 σκιποί)

. ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

*Εδω τελειώνει ή έκπομπή μας. Κοντά σας και πάλι τήν έρχόμενη εβδομάδα τήν ίδια μέρα και ώρα.

. Σ Η Μ Α

*Ακούσατε τή λαογραφική εκπομπή τής "Ανελληνίου Ένώσεως Ποντιακών Σωματείων - Ποντιακή ήχώ - πού γράφει και επιμελείται ό Στάθης Βύσταθιάδης.

. τό σήμα σβήνει